

Dosarul nr. 2rac-400/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Arhip)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, G. Dașchevici, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Marele Stat Major al Armatei Naționale

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Aeroport Catering” împotriva Marelui Stat Major al Armatei Naționale cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Aeroport Catering”, admis apelul declarat de Marele Stat Major al Armatei Naționale și modificată hotărârea din 23 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 18 mai 2017, SRL „Aeroport Catering” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marelui Stat Major al Armatei Naționale cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că între SRL „Aeroport Catering” și Marele Stat Major al Armatei Naționale a fost încheiat contractul privind achiziția prin procedura Cererii Ofertelor de Prețuri a serviciilor nr. 14/217 din 17 februarie 2015.

A menționat că potrivit condițiilor contractului menționat, SRL „Aeroport Catering” și-a asumat obligația de a presta servicii, iar beneficiarul - Marele Stat Major al Armatei Naționale de a recepționa și achita serviciile prevăzute în specificația din anexa nr. 1 și nr. 2 din contract, iar achitarea serviciilor în volum complet, trebuia să fie efectuată în termen de 30 zile bancare după prestare.

Astfel, SRL „Aeroport Catering”, conform actelor de verificare din 31 decembrie 2015 și 26 iunie 2016 semnate de ambele părți, și-a îndeplinit

obligățiile sale pe deplin, conformându-se normelor contractului, iar careva reclamații asupra serviciilor prestate din partea beneficiarului nu au parvenit.

A obiectat că debitorul însă nu s-a conformat normelor contractului și până la momentul actual a achitat doar o parte pentru serviciile acordate, acumulând o datorie în mărime de 156 111,17 de lei, fapt confirmat prin actul de verificare din 26 iunie 2016, semnat de ambele părți și facturile fiscale.

Până în prezent, debitorul nu a achitat datoria restantă, deși în adresa acestuia de nenumărate ori au fost transmise solicitări privind achitarea datoriei acumulate, însă toate aceste adresări au rămas fără răspuns.

A precizat că în ordinea procedurii prealabile, pârâtului i-a fost expediată reclamația, care a fost recepționată la 16 martie 2017.

A mai notat că la 5 aprilie 2017, SRL „Aeroport Catering” s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere privind emiterea unei ordonanțe judecătorești, achitând taxa de stat în mărime de 2 341,67 de lei, iar la 7 aprilie 2017, Judecătoria Chișinău sediul Centru a emis ordonanța judecătorească privind încasarea de la debitor a sumei datoriei.

Ca urmare, la 20 aprilie 2017, debitorul a depus obiecții asupra ordonanței judecătorești, invocând faptul că datoria pretinsă este formată după consumare și la 27 aprilie 2017 ordonanța judecătorească din 7 aprilie 2017 a fost anulată.

Așadar, debitorul în obiecțiile sale privind anularea ordonanței judecătorești s-a bazat pe faptul că contractul nr. 14/217 din 17 februarie 2015 s-a consumat la data de 31 decembrie 2015, iar o parte a datoriei s-a format după expirarea contractului, ceea ce după părerea debitorului i-ar da dreptul să nu recunoască datoria pretinsă de SRL „Aeroport Catering”.

În acest context, a precizat că la momentul expirării contractului la data de 31 decembrie 2015, datoria restantă față de SRL „Aeroport Catering” constituia suma de 76 475,03 de lei, fapt confirmat prin actul de verificare din 31 decembrie 2015 semnat de ambele părți.

În ceea ce privește prestarea serviciilor după consumarea contractului, a evidențiat că potrivit art. 977 Cod civil, dacă relațiile dintre părți vor continua, cu știința celeilalte părți, și după încetarea termenului, contractul de prestări servicii se consideră prelungit pe termen nelimitat în măsura în care cealaltă parte nu respinge imediat această prelungire.

Totodată, a învederat și faptul că prestarea serviciilor după consumarea contractului menționat cade sub incidența art. 700 alin. (1) Cod civil, care statuează că pentru valabilitatea unui contract prin care se recunoaște existența unei obligații este necesară o declarație scrisă de recunoaștere, fapt confirmat de scrisorile parvenite din partea debitorului, privind prestarea serviciilor și facturile fiscale semnate de ambele părți.

A reiterat că debitorul recunoaște datoria pretinsă, ceea ce se confirmă prin actele de verificare reciprocă a decontărilor din 31 decembrie 2015 și 26 iunie 2016, fapt ce demonstrează că debitorul se eschivează cu rea-credință de la achitarea datoriei acumulate.

A comunicat că pentru neexecutarea obligației conform contractului menționat, debitorului i-a fost calculată dobânda de întârziere conform art. 619 lit. b) și 585 Cod civil, pentru perioada din 1 ianuarie 2016 până la 4 mai 2017, ce constituie suma de 35 557,47 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 514, 572, 585, 602 alin. (2), 618-619, 668, Cod civil, art. 5, 94, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la pârât a datoriei în mărime de 156 111,17 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 35 557,47 de lei, a taxei de stat în mărime de 5 750,06 de lei, a taxei de stat în mărime de 2 341,67 de lei achitată pentru emiterea ordonanței judecătorești ulterior anulate, precum și a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată din contul Marelui Stat Major al Armatei Naționale în beneficiul SRL „Aeroport Catering” suma de 156 111,17 de lei cu titlu de datorie, suma de 20 654,84 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 5302,98 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat și suma de 2 341 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii cu privire la eliberarea ordonanței judecătorești, iar în total suma de 184 409,99 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a conchis că la 31 decembrie 2015, părțile litigante au semnat actul de verificare a decontărilor reciproce din care rezultă existența unei datorii a Marelui Stat Major al Armatei Naționale față de SRL „Aeroport Catering” în sumă de 76 475,03 de lei.

Cu referire la suma de 79 636,14 de lei formată ulterior datei de 31 decembrie 2015, având în vedere prevederile art. 67 alin. (1) și (5) din Legea privind achizițiile publice nr. 96 din 13 aprilie 2007, art. 970 alin. (1), 971 alin. (1), 974 alin. (1) și 977 Cod civil, prima instanță a reținut că prin actul de verificare a decontărilor reciproce din 26 iunie 2016, semnat de reprezentanții ambelor părți, se atestă existența unei datorii a Marelui Stat Major al Armatei Naționale față de SRL „Aeroport Catering” în sumă de 156 111,17 de lei.

Totodată, prima instanță a constatat că formarea datoriei în perioada 1 ianuarie 2016 – 26 iunie 2016 se atestă și prin copiile facturilor fiscale anexate la materialele cauzei.

Prima instanță a apreciat ca fiind excesivă suma solicitată cu titlu de dobândă, prin urmare, pretenția privind încasarea sumei de 35 557,47 de lei cu titlu de dobândă de întârziere urmează a fi admisă parțial în limita sumei de 20 654,84 de lei, or, pentru perioada 30 ianuarie 2016 – 4 mai 2017, în dependență de suma plăților datorate de către pârât și corespunzător ratei de bază a BNM, s-a format suma de 20 654,84 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, care urmează a fi încasată din contul pârâtului în beneficiul reclamantului.

Din considerentul că cerințele de bază ale reclamantului au fost admise parțial, prima instanță a considerat necesar de a încasa cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, adică suma de 5 302,98 de lei.

Totodată, având în vedere că suportarea cheltuielilor de 2 341,67 de lei compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii cu privire la eliberarea ordonanței judecătorești este certă și în corelație directă cu obiectul prezentei acțiuni, prima instanță a ajuns la concluzia că și această pretenție urmează a fi admisă integral.

Prin decizia din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Aeroport Catering”, admis apelul declarat de Marele Stat Major al Armatei Naționale, casată parțial hotărârea primei instanțe, în partea admiterii cererii de chemare în judecată și adoptată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SRL „Aeroport Catering”, casată decizia din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și trimisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Aeroport Catering”, admis apelul declarat de Marele Stat Major al Armatei Naționale și modificată hotărârea din 23 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin micșorarea sumei încasate cu titlu de cheltuieli de judecată de la 5 302,98 de lei până la 2 961,98 de lei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut drept justă concluzia primei instanțe cu privire la admiterea integrală a pretenției privind încasarea datoriei și admiterea parțială a pretenției privind încasarea dobânzii de întârziere din contul Marelui Stat Major al Armatei Naționale în beneficiul SRL „Aeroport Catering”, însă eronat a stabilit taxa de stat care urmează a fi încasată în mărime de 5 302,98 de lei.

În acest context, cu referire la prevederile art. 82, 94 alin. (1) și 346 alin. (4) CPC, instanța de apel a constatat că prima instanță incorect a dispus încasarea din contul Marelui Stat Major al Armatei Naționale în beneficiul SRL „Aeroport Catering” a taxei de stat în sumă de 2 341 de lei achitată la depunerea cererii cu privire la eliberarea ordonanței judecătorești, așadar, suma încasată cu titlu de cheltuieli de judecată urmează a fi micșorată de la 5 302,98 până la 2 961,98 de lei.

La 13 august 2019, Marele Stat Major al Armatei Naționale a declarat recurs împotriva deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel, la adoptarea soluției, nu a examinat și elucidat pe deplin circumstanțele de fapt și de drept necesare pentru adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, nu a luat în considerare argumentele părților și nu a dat o apreciere justă probelor administrate la dosar, adoptând o decizie neîntemeiată și ilegală.

A reiterat că potrivit pct. 9.1 din contractul nr. 14/217 din 17 februarie 2015, perioada de acțiune a acestuia a fost scadentă la 31 decembrie 2015, iar o mare parte din pretinsele datorii au fost formate după încetarea contractului propriu-zis.

În acest context, a evidențiat că potrivit pct. 3.2 și 3.3 din contractul menționat, suma totală reprezenta 120 000 de lei, care urma să fie achitată în termen de 30 zile bancare după prestarea serviciilor menționate.

Reieșind din actele de verificare a decontărilor reciproce din 31 decembrie 2015, încheiate între SRL „Aeroport Catering” și Marele Stat Major al Armatei Naționale, a subliniat că suma achitată și serviciile prestate au fost depășite.

Astfel, a remarcat că, conform prevederilor contractului, Marele Stat Major al Armatei Naționale și-a îndeplinit obligațiile stipulate în acesta, suma menționată fiind achitată în totalitate.

Iar serviciile prestate după 31 decembrie 2015 nu au fost acoperite de clauzele contractului enunțat, deci au fost prestate fără încheierea altui contract sau acord adițional, iar contractul nr. 14/217 nu prevedea modalitatea de extindere a acțiunii pe un termen nedeterminat.

A menționat că potrivit prevederilor contractului (capitolul 7), prestatorul putea rezilia contractul în cazul neexecutării clauzelor contractuale.

Cu referire la dobânda de întârziere, solicitată de către intimat, a concluzionat că aceasta nu urmează a fi calculată pentru datoria ce depășește suma prevăzută în contract, cu atât mai mult datoriiile acumulate după expirarea acestuia.

A considerat că calculul dobânzii de întârziere prezentat de către intimat este eronat, or, conform art. 617 alin. (1) Cod civil (în redacția din data raporturilor contractuale), dobânda urma să fie calculată începând cu data de 16 martie 2017, când Marele Stat Major al Armatei Naționale a fost somat de SRL „Aeroport Catering”.

La fel, a considerat că este neîntemeiată și ilegală solicitarea privind încasarea taxei de stat, care contravine prevederilor art. 85 alin. (1) lit. i) CPC.

Având în vedere prevederile art. 345 lit. b) CPC și pct. 2.1 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 18 din 31 mai 2004 cu privire la unele chestiuni ce vizează procedura de eliberare a ordonanțelor judecătorești, a relevat că instanța de apel corect a apreciat că prima instanță eronat a pus pe seama Marelui Stat Major al Armatei Naționale taxa de stat în mărime de 2 341,67 de lei, achitată pentru emiterea ordonanței judecătorești.

Reieșind din faptul că intimatul a înaintat acțiunea în procedură de ordonanță contrar prevederilor legii, a considerat că consecințele urmează să le suporte SRL „Aeroport Catering” prin achitarea integrală a taxei de stat, în conformitate cu art. 346 alin. (4) CPC.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 august 2019 împotriva deciziei din 18 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Marele Stat Major al Armatei Naționale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Marele Stat Major al Armatei Naționale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de

apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Marele Stat Major al Armatei Naționale urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Marele Stat Major al Armatei Naționale.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Maria Ghervas